

Splnění oddlužení (osvobození od dluhů)

Splnění oddlužení a zejména osvobození od dluhů představuje cíl, kvůli kterému dlužníci do oddlužení vstupují. Důvodem jejich snažení není pětileté martyrium, ale dosažení stavu odpuštění jejich dluhů. V Česku je dnes evidováno 4,7 milionu exekucí, týkajících se téměř 900 tisíc lidí, z toho 90 tisíc důchodců a dokonce i 4 tisíc dětí! Téměř půl milionu dlužníků má tři a více exekucí. Mnohočetná exekuce funguje vůči dlužníkovi tak, že exekutoři postupně vymáhají dluhy ve prospěch věřitelů podle pořadí, v jakém byly exekuce nařízeny. Každý dluh je vymáhán až do úplného zaplacení; a to co do jistiny (např. půjčená částka), tak příslušenství (úrok z úvěru, sankční úroky a pokuty, náklady řízení, náklady exekuce aj.). Další exekuce nastupuje až po vymožení té přechodí. Během trvání těchto mnohočetných exekucí neustále narůstají úroky původního dluhu a náklady exekuce. Celá řada dlužníků tak není schopna uhradit ani narůstající příslušenství a na úhradu původní jistiny se často až do konce svého života nedostanou. Lze to přirovnat k novodobému nevolnictví. Kosmonaut Frank Borman jednou řekl, že kapitalismus bez bankrotů je jako křesťanství bez pekla. Oddlužení je však lepší přirovnat k očištění. Dlužník směřující do oddlužení není nadobro zatracen. Stejně jako se duše zemřelého v očištění utrpením zbavuje hříchů, tak se dlužník v oddlužení uskrovněním zbavuje svých dluhů. Vstup očištěné duše do nebeského stavu představuje v oddlužení stav odpuštění dluhů. Pro společnost je to rovněž výhodné, protože jde o sociální restart dlužníka, který se opět zapojuje do produktivní činnosti a hlavně, stává se znovu plnohodnotným daňovým poplatníkem.

Povinnosti dlužníka

Dlužník v oddlužení je především povinen vzdát se vymezené části svého příjmu a majetku ve prospěch svých věřitelů a dále je povinen vyvíjet po dobu trvání oddlužení předepsané úsilí za účelem co nejvyššího uspokojení věřitelů. Co se týče minimální povinné výše uspokojení věřitelů proto, aby mohl být osvobozen od dluhů, dochází od 1.6.2019 k zásadní změně. Padá současná 30% bariéra (povinnost uhradit alespoň 30 % dluhů za 5 let). Oddlužení bude splněno kdykoliv za podmínky splacení 100 % dluhů, nebo nově již po uplynutí 3 let za podmínky splacení alespoň 60 % dluhů. Poslední možná varianta pro odpuštění dluhů je vynaložit veškeré spravedlivě požadovatelné úsilí k plnému uspokojení věřitelů, tentokrát již bez procentní hranice. Je založena domněnka, že dlužník tuto povinnost splnil, jestliže splatil za 5 let alespoň 30 % dluhů. V opačném případě to posoudí soud.

Dohled soudu

Rozhodnutí o splnění podmínek pro osvobození od dluhů bylo a zůstává plně v rukou soudu. Kritici nového modelu argumentují nejistotou a potenciální libovůlí soudců. Volná úvaha soudu však bude

možná pouze v případě nižšího uspokojení, než je 30 %. Kontrolním orgánem pro ověření vynaloženého úsilí ze strany dlužníka bude insolvenční správce. Ten bude kontrolovat, zda dlužník usiluje o co nejlukrativnějšího zaměstnání v porovnání s aktuálním stavem trhu práce. Zásadním posunem nové koncepce je odpadnutí nutnosti na začátku složitě prokazovat dlužníkovy schopnosti splácet alespoň 30 % dluhů. Oddlužení bude povoleno za předpokladu, že bude dlužník schopen platit věřitelům měsíčně alespoň stejnou částku, jako činí odměna insolvenčního správce (900,- Kč bez DPH); tj. pokud bude schopen měsíčně ze svých příjmů splácet alespoň 1.800,- Kč (plus případně stanovené výživné). Srážky se provádějí jako v exekuci pro přednostní pohledávku. V modelovém případě dlužníka se 3 vyživovacími povinnostmi (manžel/ka a 2 děti) s čistým měsíčním příjmem ve výši 25.000,- Kč mu je zaměstnavatelem dnes srážena částka ve výši 10.535,- Kč a k obživě ponechána tzv. nezabavitelná částka ve výši 14.465,- Kč. Od června, kdy se zvyšuje nezabavitelné minimum, se dokonce srazí toliko 9.166,- Kč a ponechá se 15.834,- Kč. Toto je další motivací proč vykročit z dluhové spirály směrem k finálnímu odpuštění dluhů a novému životnímu začátku právě teď!

Jak probíhá konec oddlužení?

Stejně jako na začátku oddlužení, tak ani na jeho konci, nemusí dlužník k soudu. Povolení oddlužení a přezkum pohledávek probíhají dnes ve standardních případech bez soudního jednání, které dříve často bývalo pro dlužníky stresující. Splnění oddlužení soud toliko vezme na vědomí. Pokud dlužník splnil všechny povinnosti, rozhodne rovnou i o osvobození od doposud neuspokojených pohledávek. Osvobození se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenční nepřihlíželo, nebo kteří své pohledávky do insolvence nepřihlásili. A co staré exekuce z doby před oddlužením? Exekutor by o jejich zastavení mohl rozhodnout sám, ale zpravidla tak nečiní. Úspěšně oddlužený tedy udělá nejlépe, když zašle exekutorovi návrh na zastavení exekucí, ve kterém uvede, že byl oddlužen a přiloží usnesení soudu o osvobození od svých dluhů.

Proč má smysl do oddlužení vstupovat?

Oddlužení představuje jakési dobrodiní od společnosti pro dlužníky, kteří jsou lapeni v pasti exekucí, ze kterých neumí sami najít cestu ven. Odpuštění dluhů poté, co se na dobu nejdéle 5 let podrobí očištnému procesu života z nezabavitelné částky, pro ně znamená nový start do svobodného života bez srážek ze mzdy v práci, bez exekutora za dveřmi, prostě bez dluhů. V exekuci by přitom z nezabavitelné částky museli žít možná až do konce života. Od 1.6.2019 padá minimální hranice dluhů, které je třeba uhradit. Stačí pouze vyvíjet maximální úsilí pro uspokojení věřitelů. Proto není důvod váhat s podáním návrhu na oddlužení, neboť lepší podmínky již patrně nebudou. Navíc se od června také zvyšuje i nezabavitelná částka, takže nově zůstane dlužníkům více na živobytí než dnes. Při podání návrhu na oddlužení je sice povinné zastoupení, je však celá řada advokátů, kteří se na tuto službu specializují. Dobrou zprávou pro zájemce je, že za zpracování návrhu na oddlužení nezaplatí více než 4.000,- Kč bez DPH, neboť cena je regulovaná.

Mgr. Adam Sigmund
advokát

© 2019 | ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o., IČ 28227409, se sídlem Praha 1, Široká 36/5, PSČ 110 00, vedená pod spisovou značkou C 133774 u Městského soudu v Praze

tel: +420 224 947 055
e-mail: mojeinsolvence@zizlavsky.cz
web: www.einsolvence.cz